

AMGUEDDFA
CYMRU

**ADOLYGIAD
BLYNYDDOL**

**ANNUAL
REVIEW**

2021-22

amgueddfa.cymru
museum.wales

RHAGAIR GAN DAVID ANDERSON, CYFARWYDDWR CYFFREDINOL

Eleni oedd yr ail flwyddyn gron o fyw gyda phandemig Covid-19. Ac eithrio'r ddwy Ryfel Byd, dyma'r cyfnod mwyaf heriol ac eithriadol yn hanes hir Amgueddfa Cymru.

Diolch o galon i bob aelod o staff, gwirfoddolwr, partner a chymuned sydd wedi ein cynorthwyo i ailagor a chynnal ein gwasanaethau.

Bydd ymroddiad ac ymdrech ein staff a lwyddodd i gadw ein saith amgueddfa a chanolfan gasgliadau ar agor ble bynnag y bo modd yn aros yn y cof. Er gwaethaf cyfyngiadau niferus, croesawyd 674,000 o ymwelwyr i'n hamgueddfeydd, gan gynnig profiadau a rhaglenni a ysbyrydolodd – wyneb yn wyneb ac yn ddigidol.

Ar ddechrau'r pandemig, penderfynwyd parhau i ddatblygu ein strategaeth a brand newydd, *Amgueddfa Cymru 2030*.

Mae ein strategaeth yn cefnogi Lles Cenedlaethau'r Dyfodol a threftadaeth ac iaith gyffredin pobl Cymru. Mae'r Gymraeg yn perthyn i bawb ac mae'n rhan allweddol o ddiwylliant a hunaniaeth Amgueddfa Cymru.

Er gwaethaf heriau anodd y tair blynedd diwethaf, mae Amgueddfa Cymru wedi dod drwyddi yn gryfach, ac mae gennym gynllun clir er mwyn gweddnewid ein hamgueddfeydd yn ganolfannau ar gyfer cyfranogiad diwylliannol a chyflawned cymdeithasol.

Galwch draw, neu ymunwch â ni.

FOREWORD FROM DAVID ANDERSON, DIRECTOR GENERAL

This year was the second full year of the Covid-19 Pandemic which, the two World Wars aside, has been the most challenging and extraordinary period in all Amgueddfa Cymru - Museum Wales' long history.

Diolch yn fawr – thank you – to all staff, volunteers, partners and communities who have helped us to re-open and who sustained our services.

The dedication and commitment of staff who kept our seven museums and collection centre open whenever this was possible, will always be remembered. Despite multiple restrictions, we welcomed over 674,000 visitors to our museums, and delivered inspiring programmes and experiences, in-person and virtually.

At the start of the Pandemic, we made the decision to continue to develop our new strategy and brand *Amgueddfa Cymru 2030*.

Our strategy supports the Wellbeing of Future Generations, and the shared heritage and language of people living in Wales. The Welsh language belongs to everybody in Wales and it plays a key part in Amgueddfa Cymru's culture and identity.

Despite the tough challenges of the last three years, Amgueddfa Cymru is emerging stronger, with a clear plan for the transformation of our museums to become centres for cultural participation and social justice.

We hope you will visit or join us soon.

Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd
Llun gan Jukebox Collective, partner Dwylo ar Dreftadaeth
National Museum Cardiff
Image shared by Jukebox Collective, Hands on Heritage partner

2021-22 DIOLCH O GALON

...i bawb sydd wedi ymweld â ni, ein cefnogi
neu gydweithio â ni eleni.

...to everyone who has visited, supported
or worked with us this year.

5.3

5.3 miliwn o
wrthrychau ac atgofion
yng nghasgliadau
cenedlaethol celf, hanes
a gwyddoniaeth Cymru,
fydd yn ysbrydoli
cenedlaethau'r dyfodol.

5.3 million objects and
memories in Wales'
national collections
of art, history and
science used to inspire
future generations.

200

Cynhalwyd arddangosfeydd,
digwyddiadau a rhagleni
addysg gyda thros 200
o bartneriaid lleol a
chenedlaethol.

Over 200 local and national
partners delivered exhibitions,
events and learning
programmes with
Amgueddfa Cymru.

Hyd yn hyn mae 217 aelod
o staff wedi cwblhau ein
hyfforddiant llythrennedd
carbon dwyieithog.

217 members of staff have
completed our bilingual
carbon literacy action
training so far.

579 23,138

Rhoddodd 579 o
wirfoddolwyr 23,138
awr o'u hamser i
Amgueddfa Cymru.

579 volunteers donated
23,138 hours to
Amgueddfa Cymru.

674,000

Croesawyd dros
674,000 o ymwelwyr i
Amgueddfa Cymru.

217

Over 674,000
visitors welcomed to
Amgueddfa Cymru.

122,000

Ymgysylltodd dros 122,000
o blant ysgol a myfyrwyr â ni.

Over 122,000 schoolchildren
and students engaged with us.

231

Rydyn ni'n cyrraedd mwy o
bobl ar draws y byd gyda phobl
o 231 o wledydd ar draws y
byd yn ymweld â'n gwefan.

Our global reach is growing
with web visits recorded
from 231 countries
across the World.

2.24 187,500

2.24 miliwn o ymweliadau
â'r wefan a thros
187,500 o ddilynwyr ar y
cyfryngau cymdeithasol.

2.24 million website visits
and over 187,500 social
media followers.

23 | 21 | 12

Benthycwyd 23 eitem newydd
o'r casgliad i 21 lleoliad
rhwngwladol mewn 12 gwlad
gan gynnwys at ddefnydd
arddangos ac ymchwil.

23 new collection loans,
including for exhibitions and
research, to 21 International
venues across 12 countries.

5000 +

Dros 5,000 o wrthrychau
o'n casgliadau ar
gael ar-lein i bawb
eu mwynhau.

Over 5,000 objects from
our collection made
available online for
everyone to explore.

10

10 project ymchwil ym
meisydd celf, hanes a
gwyddoniaeth.

10 research projects
covering art, history
and science.

1.37

Codwyd dros £1.37
miliwn trwy unigolion,
ymddiriedolaethau,
sefydliadau, loteri a
darparwyr grantiau.

Over £1.37 million raised
through individuals, trusts,
foundations, lottery
and grant providers.

Thanks to support from National Lottery
Heritage Fund, Paul Hamlyn Foundation,
the players of People's Postcode Lottery and
the Welsh Government, as well as donations and
gifts from our visitors, trusts and foundations,
patrons and individual supporters.

Amgueddfa Lechi Cymru
National Slate Museum

EICH STORI CHI
YW EIN STORI NI.

YOUR STORY.
YOUR MUSEUM.

Rydyn ni'n elusen ac yn deulu o saith amgueddfa genedlaethol a chanolfan gasgliadau, sydd oll wedi'u lleoli ar draws Cymru. Mae ein croeso am ddim diolch i nawdd Llywodraeth Cymru ac rydym yma i bawb o bob cymuned.

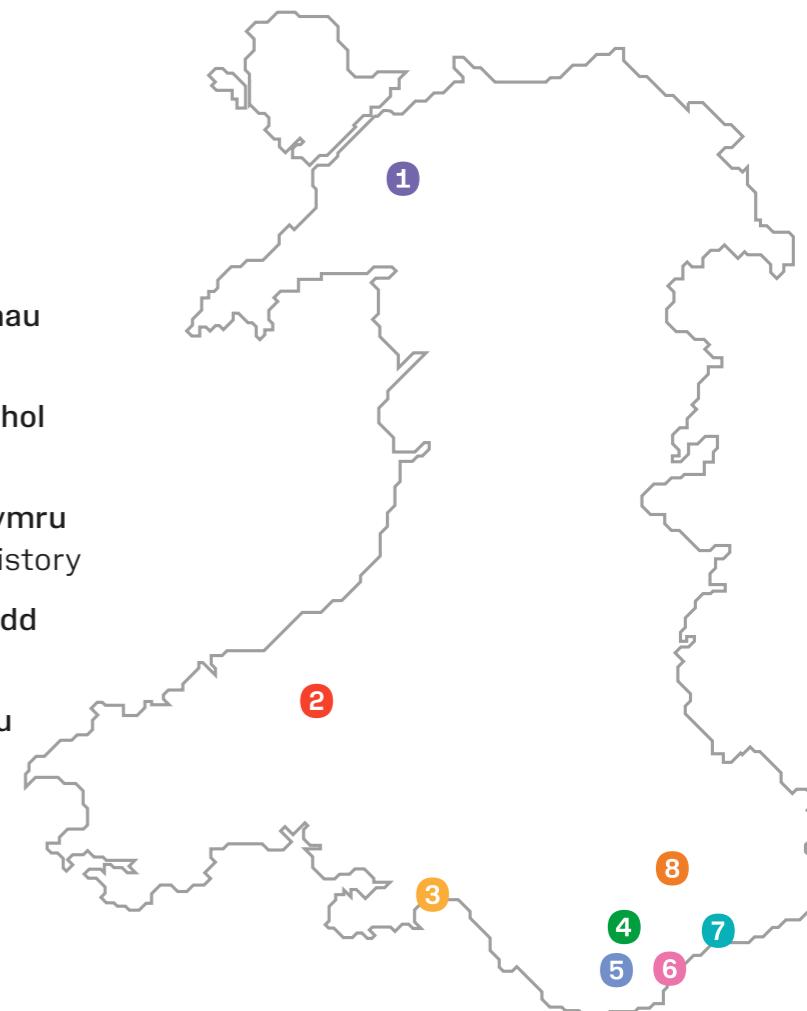
Ond rydyn ni'n fwy nag adeiladau yn unig. Mae ein hamgueddfeydd yn ganolfannau cymunedol pwysig sy'n ymestyn tu hwnt i'w milltir sgwâr.

- 1 Amgueddfa Lechi Cymru
National Slate Museum
- 2 Amgueddfa Wlân Cymru
National Wool Museum
- 3 Amgueddfa Genedlaethol y Glannau
National Waterfront Museum
- 4 Y Ganolfan Gasgliadau Genedlaethol
National Collections Centre
- 5 Sain Ffagan Amgueddfa Werin Cymru
St Fagans National Museum of History
- 6 Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd
National Museum Cardiff
- 7 Amgueddfa Lleng Rufeinig Cymru
National Roman Legion Museum
- 8 Big Pit Amgueddfa Lofaol Cymru
Big Pit National Coal Museum

Mae Amgueddfa Cymru yn perthyn i bawb. Ein nod yw ysbrydoli pawb drwy stori Cymru. Dewch i fod yn rhan o stori Cymru – trwy wirfoddoli, ymuno neu gyfrannu.

Amgueddfa Cymru is a charity, and a family of seven national museums and one collections centre located across Wales. Our welcome is free, thanks to funding from the Welsh Government and extends to people from all communities.

But we're more than our buildings. Our sites are vital community spaces that reach far beyond their location on a map.

Amgueddfa Cymru belongs to everyone. Play your part in Wales' story: by volunteering, by joining or by donating today.

STRATEGIAETH 2030

STRATEGY 2030

Amgueddfa Genedlaethol y Giannau
National Waterfront Museum

Dyma ein chwe addewid, i'w gwireddu rhwng nawr a 2030.

Trwy ein casgliadau, rhaglenni cyhoeddus a phartneriaethau, byddwn ni'n gweithio gyda phobl Cymru a chymunedau ar draws ein gwlad er mwyn:

Cynrychioli pawb

Make sure that everyone is represented

Diogelu ac adfer natur a'r amgylchedd

Help protect and restore nature and our environment

Darganfod yr amgueddfya yn ddigidol

Discover and explore the museum digitally

Here are our Six Commitments until 2030.

We'll work with people and communities across Wales, through collections, public programmes and partnerships, to:

Ysbrydoli creadigrwydd a dysgu am oes

Inspire creativity and learning for life

Cefnogi lles trwy lefydd a phrofiadau sy'n ysbrydoli

Support well-being through inspirational spaces and experiences

Creu cysylltiadau ar draws y byd

Build global connections

CYNRYCHIOLI PAWB

Rydyn ni'n ymgysylltu ag unigolion a chymunedau ar draws Cymru i archwilio be sy'n cyfrif fel diwylliant, ble mae'n digwydd, pwy sy'n ei greu a phwy sy'n ei brofi.

Lansiwyd arddangosfa Windrush Cymru – Ein Lleisiau, Ein Straeon, Ein Hanes dan arweiniad Race Council Cymru yn Sain Ffagan Amgueddfa Werin Cymru, cyn teithio i Big Pit Amgueddfa Llofaol Cymru, Amgueddfa Genedlaethol y Glannau, Amgueddfa Lechi Cymru ac Amgueddfa Wlân Cymru. Mae'r arddangosfa rymus hon yn adrodd straeon dros 40 o bobl o Genhedlaeth Windrush Cymru yn eu geiriau eu hunain.

Mae gwrthrychau a gyfrannir at y casgliad cenedlaethol yn ein helpu i gynrychioli pobl a chymunedau drwy Gymru ben baladr yn well.

Cafodd cloc larwm a ddaeth i'r fei yn Aberfan ar 21 Hydref 1966 ei roi i'r amgueddfa ar

3 Chwefror 2022. Mae'r gwrthrych eiconig yma nawr i'w weld yn Sain Ffagan Amgueddfa Werin Cymru yn rhan o arddangosiad i gofio Aberfan – un o drychnebau gwaethaf Cymru.

Mae bathodynau a gasglwyd gan fudiad Lesbiaid a Dynion Hoyw yn Cefnogi'r Glowyr 1984/85 yn rhan o'n casgliadau LHDC+ sy'n prysur dyfu.

Bydd yr arwydd gwreiddiol a darluniau pensaerniol o Westy'r Vulcan yng Nghaerdydd yn ein helpu i ail-greu'r dafarn boblogaidd yn Sain Ffagan.

FOR EVERYONE

We are engaging with individuals and communities across Wales to explore what counts as culture, where it happens, who makes and experiences it.

Windrush Cymru – Our Voices, Our Stories, Our History exhibition, led by Race Council Cymru, started at St Fagans National Museum of History and then toured Big Pit National Coal Museum, National Slate Museum, National Waterfront Museum Swansea and National Wool Museum. This powerful exhibition told the stories of over 40 of the Windrush Generation Cymru in their own words.

Objects donated to the national collection help us to better represent people and communities across Wales.

An alarm clock recovered from Aberfan on 21 October 1966 was donated to the museum on the 3 February 2022. This iconic object is now on display at St Fagans National Museum of History to remember Aberfan - one of Wales' worst disasters.

Badges collected from the Lesbians and Gays Support the Miners movement 1984/85 form part of our growing LGBTQ+ collections.

The original hanging sign from the Vulcan Hotel in Cardiff and architectural drawings will help us interpret the reconstruction of the popular pub at St Fagans National Museum of History.

Sain Ffagan Amgueddfa Werin Cymru
St Fagans National Museum of History

DYSGU A CHREU

Yn ystod 2021-22, cyrhaeddwyd dros 122,000 o ddysgwyr trwy ein rhagleni ac adnoddau dwyieithog i ysgolion, yn rhithiol ac wyneb yn wyneb, ym mhob un o'm hamgueddfeydd. Datblygwyd adnoddau addyss gan gynnwys adnoddau ar gyfer cyrsiau Saesneg i Siaradwyr leithoedd Eraill gydag Addyss Oedolion Cymru.

Er mwyn helpu plant a phobl ifanc i adfer wedi'r pandemig, trefnwyd rhaglen wych o weithgareddau wyneb yn wyneb a digidol ar gyfer ymgyrch Haf o Hwyl Llywodraeth Cymru, mewn partneriaeth â Ffederasiwn Amgueddfeydd ac Orielau Celf Cymru (y Ffed). Cafodd 1,000 o Becynnau Creadigol dwyieithog eu rhoi i deuluoedd ar draws y wlad trwy ein partneriaid cymunedol a rhwydwaith rhaglen Cyfuno.

Enillodd ein cyfres o ddigwyddiadau Amgueddfa Dros Nos: Gartref wobr y Digwyddiad Digidol Cyfeillgar i Deuluoedd Gorau yng ngwobrau Plant Mewn Amgueddfeydd. Ymhllith y themâu

hyd yn hyn mae Deinosoriaid, y Gofod, y Rhufeiniaid a Byd Natur, gyda thros 4,000 o gyfranwyr yn eu mwynhau.

Trwy ein rhagleni ieuencnid cyffrous, cafodd pobl ifanc gyfrannu at greu arddangosfeydd *Yfory drwy Lygaid Ddoe* yn Sain Ffagan Amgueddfa Werin Cymru a *Trawsnewid* yn Amgueddfa Genedlaethol y Glannau.

Drwy gydol y flwyddyn roedd yn bleser gennym gefnogi ein gwirfoddolwyr – rydym yn hynod ddiolchgar am eu cyfraniad at ein gwaith. Mae rhaglen brentisiaeth Big Pit Amgueddfa Llofaol Cymru yn parhau i greu twyswyr glofa newydd.

LEARN AND CREATE

Throughout 2021-22 we reached over 122,000 learners as we delivered our bilingual programmes and resources for schools both virtually and face to face at all our museums. We developed learning resources, including those for English for Speakers of Other Languages with Adult Learning Wales.

To help children and young people recover from the pandemic, we arranged a fantastic programme of in-person and digital activities for the Welsh Government's Summer of Fun campaign, in partnership with the Federation of Museums and Art Galleries of Wales (the Fed). 1,000 bilingual Creative Packs were given to families across the country through our community partners and Fusion network.

Our Museum Sleepover: At Home series of events was awarded Best Kids in Museums Family Friendly Digital Activity. With themes ranging from Dinosaurs and Space to Romans

and Natural World, over 4,000 participants have enjoyed the events so far.

Exciting youth programmes saw young people helping develop *The Future has a Past* at St Fagans National Museum of History and *Trawsnewid* at National Waterfront Museum.

Throughout the year we were delighted to support our volunteers and are incredibly grateful for their contribution to our work. The apprenticeship programme at Big Pit National Coal Museum continued to produce new miner guides.

Wnes i benderfynu cymryd rhan ym mhroject Arddangosfa Gobaith achos er nad oedden ni'n gallu bod gyda'n gilydd, o leia rodden ni'n gallu creu pethau gyda'n gilydd.

Gwirfoddolwr, Arddangosfa Gobaith

I decided to take part in the Exhibition of Hope project, because I felt if we couldn't be together during the pandemic, at least we could all make things together.

Volunteer, Exhibition of Hope

Mae'r bwrdd "Dwi ddim yn credu'r peth" yn fy atgoffa i o fy nheulu a gartref. Rhywle i eistedd a rhannu eich problemau. Roedd fy nheulu bob amser yn ymgasglu o gwmpas y bwrdd i fynd i'r afael â thrafferthion y dydd. Roedd yr arddangosfa hon yn cynnig cyfle i ni fynd yn ôl mewn amser, pan oedd bywyd yn symlogol.

Cyfrannwr, Ein Lie Ni – Dathlu Blaenau Gwent

The “I don’t believe it table” reminds me of family and home. A place where you would sit down and share your troubles. Our family always congregated around the table to sort out the days troubles. This exhibition allowed us to go back to times when life seemed so uncomplicated.

Participant, Our Place - Celebrating Blaenau Gwent Exhibition

Ffordd ardderchog i'r plant brofi artefactau a straeon bywyd go iawn yn ystod y cyfnod heriol hwn.

Cyfrannwr, ymweliadau rhithiol i ysgolion

A brilliant way for the children to be able to experience real life artefacts and stories in these challenging times.

Participant, School virtual visits

Mae ein cwrs llythrennedd carbon wedi agor fy llygaid i amryw bethau; fy helpu i dalu mwy o sylw i'r hyn dwi'n ei wneud o ddydd i ddydd ac wedi rhoi hwb i fi roi newidiadau ar waith i leihau fy effaith carbon.

Aelod o staff

Our carbon literacy training course opened my eyes to a few things I hadn't realised, helped me to pay a little more attention to my daily activities, and prompted me to make adjustments to curb my carbon impact.

Member of staff

Diolch yn fawr! Rydyn ni wedi cael penwythnos wrth ein bodd yn ymuno â'n digwyddiad dros nos rhithiol cyntaf o Abu Dhabi, ac wedi cael cyfle i ymarfer ein Cymraeg hefyd!

Cyfrannwr, digwyddiad Amgueddfa Dros Nos: Gartref

Diolch yn fawr! We have had the best weekend at our first virtual sleepover joining in from Abu Dhabi and being able to practice our Welsh skills too!

Participant, Museum Sleepover: at Home event

Dwi'n teimlo bo ni'n mynd rhywle, yn newid pethau. Dwi ddim yn siŵr eto beth fydd hyn yn edrych fel ond mae'n gyffrous.

Un o Gynhyrchwyr Amgueddfa Cymru (grŵp o bobl ifanc rhwng 16 a 25 oed sy'n cydweithio er mwyn datblygu gweithgareddau yn yr amgueddfa)

I feel like we're going somewhere, changing things. I'm not sure yet what that will look like, but I'm excited.

Amgueddfa Cymru Producer member (a group of young people aged 16-25 who collaborate to develop activities at the museum)

Gaeaf Llawn Lles, Amgueddfa Lieng Rufeinig Cymru
Winter of Wellbeing, National Roman Legion Museum

BLAENORIAETHU'R BLANED

Yn 2019 gwnaeth Amgueddfa Cymru ddatgan argyfwng hinsawdd ac ecolegol. Mae'r perygl i'r blaned oherwydd newid hinsawdd yn cynyddu, ac mae'n effeithio ar bob un ohonom yn hen ac yn ifanc. Fel amgueddfa, rydym yn ymateb trwy sicrhau fod ein gwaith yn helpu i ddiogelu'r amgylchedd.

Mae gennym Gynlluniau Rheoli Adfer Tir a Natur a Chynlluniau Gweithredu Bioamrywiaeth ar gyfer pob un o'n safleoedd gyda'r nod o ddiogelu, cadw, gwella ac adfer amrywiaeth naturiol ein blodau a phlanhigion. Mae ein casgliadau hanes natur a gwaith ymchwil parhaus yn ein helpu i godi ymwybyddiaeth o fyd natur ac effeithiau'r argyfwng hinsawdd.

Rydyn ni'n hyrwyddo arferion cynaliadwy trwy ein rhaglen arddangosfeydd, digwyddiadau ac addysg. Rydyn ni wedi mabwysiadu polisi ynni

newydd er mwyn gwella'n heffeithlonrwydd ynni ac rydym yn gweithio'n agos gyda Gwasanaeth Ynni Cymru, WRAP Cymru, Ymddiriedolaeth Llythrennedd Carbon, Cynnal Cymru a Sustrans.

Erbyn mis Mawrth 2022, roedd 217 o'n staff wedi cwblhau ein hyfforddiant llythrennedd carbon dwyieithog mewnol, sy'n achrededig gan yr Ymddiriedolaeth Garbon. Ym mis Chwefror 2022, lansiwyd Olion, gŵyl ddigidol yn cynnwys sgyrsiau a digwyddiadau ar newid hinsawdd a chynaliadwyedd.

PUT THE PLANET FIRST

In 2019 Amgueddfa Cymru declared a global climate and ecological emergency. The threat to the planet caused by climate change is increasing and it affects all of us, old and young. As a museum, we are responding by ensuring our work helps to protect the environment.

Our Land and Nature Recovery Management Plan and Biodiversity Action Plans for each of our sites, aim to protect, conserve, enhance and restore our diverse natural flora and fauna. Our natural science collections and on-going research helps us to raise awareness of the natural world and the impacts of the climate crisis.

We're promoting sustainable practice through our exhibitions, events and learning programmes. We have adopted a new energy policy to improve energy efficiency and work

closely with the Welsh Energy Service, WRAP Cymru, Carbon Literacy Trust, Cynnal Cymru and Sustrans.

217 members of our staff completed our bilingual in-house carbon literacy action training, accredited by the Carbon Trust, by March 2022. We launched Olion – Footprints in February 22 a digital festival featuring talks and events on climate change and sustainability.

CEFNOGI LLES

Yn 2021-22 datblygwyd ystod o weithgareddau i helpu gydag adferiad Cymru yn sgil pandemig Covid-19, gyda'n hamgueddfeydd yn dal i fod yn noddfa i bobl.

Cynhaliwyd rhaglen a ddatblygwyd gyda phobl ifanc ar draws ein hamgueddfeydd mewn partneriaeth â'r Ffed ar gyfer Gaeaf Llawn Lles, menter a noddwyd gan Lywodraeth Cymru. Cysylltodd ein rhaglen Cysur mewn Casglu bobl mewn cartrefi gofal a'r rheini all ddioddef ynysu cymdeithasol gyda chasgliadau cenedlaethol Cymru, oedd yn arbennig o bwysig yn ystod y pandemig.

Rydyn ni'n parhau i weddnewid ein hamgueddfeydd a'n profiadau er mwynhad pobl ar draws Cymru. Yn 2021, cynhaliwyd gweithgareddau ymgynghori â'r gymuned yn Amgueddfa Lechi Cymru ac Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd gan ofyn i bobl sut yr hoffent weld yr amgueddfeydd yn datblygu yn y dyfodol.

Roeddem yn bartner allweddol balch yn y cais am statws Safle Treftadaeth y Byd UNESCO ar gyfer tirwedd lechi gogledd-orllewin Cymru. Diolch o galon i'r holl staff, gwirfoddolwyr, partneriaid a chymunedau am eu rhan yn y llwyddiant.

Parhawyd i wella mynediad, gan ddatblygu ein rhaglen ddigidol a gwaith cynnal a chadw hanfodol diolch i nawdd cymorth grant Llywodraeth Cymru. Mae'r gwaith parhaus hwn yn allweddol er mwyn sicrhau y gall ein hamgueddfeydd agor yn hwylus ac er mwyn gwella profiad ein hymwelwyr.

Amgueddfa Lechi Cymru
National Slate Museum

SUPPORT WELLBEING

In 2021-22 we developed a range of activities to help support Wales' recovery from the Covid-19 pandemic, with our museums continuing to offer spaces of sanctuary.

We offered a programme, developed with young people and in partnership with the Fed, across our museums for the Welsh Government's Winter of Wellbeing funded initiative. Our Objects of Comfort project connected people in care homes and those at risk of social isolation with Wales's national collections. This became especially important during the pandemic.

We continue to transform our museums and experiences for people to enjoy across Wales. In 2021 we ran community consultation activities at National Slate Museum and National Museum Cardiff asking people how they would like to see these museums develop in future.

We're proud to have been a key partner in the successful bid for Unesco World Heritage Site status for the slate landscape of northwest Wales. Diolch o galon – thank you – to staff, volunteers, partners and communities for their work to achieve this.

We made progress on improving access, developing our digital programme and essential maintenance thanks to Welsh Government grant-in-aid funding. This on-going work is essential for the smooth running of our museums and to improve visitor experience.

CREU PROFIADAU DIGIDOL

Defnyddiodd rhagor o bobl ein gwasanaethau digidol yn 2021-22 – cafwyd 500,000 o ymweliadau ychwanegol â'n gwefan, o gymharu â chyn y pandemig.

Parhawyd i ddatblygu project digideiddio Celf Gymunedol ac ymgynghori â phobl drwy ddigwyddiadau, grwpiau ffocws a gweithdai ar draws Cymru. Bydd hyn yn sicrhau y gall rhagor o bobl gael at ein casgliadau cenedlaethol ar-lein ac ymgysylltu â nhw.

Mae ein cylchgrawn celfyddydau digidol, Cynfas, wedi parhau i danio sgyrsiau am y casgliad celf cenedlaethol. Trwy gyfraniadau rheolaidd gan bobl, cymunedau a Chynhyrchwyr Amgueddfa Cymru, adeiladwyd teimlad o gydberchnogaeth, a chyrhaeddwyd cynulleidfaoedd newydd ar draws Cymru.

Lansiwyd cyfrif Bloedd AC ar Instagram 2021. Y Fforwm Ieuenctid a Chynhyrchwyr Amgueddfa Cymru yw Bloedd_AC; casgliad o bobl ifanc sy'n ymgysylltu ag Amgueddfa Cymru ac yn cydweithio i ddatblygu gweithgareddau, digwyddiadau a mwy.

CREATE DIGITAL EXPERIENCES

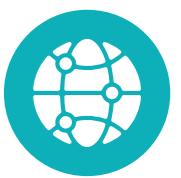
More people used our digital services in 2021-22, with 500,000 additional visits to our website, than before the pandemic.

We continued to develop the Community Art digitisation project and consulted with people through events, focus groups and workshops across Wales. This will ensure more people can access and engage with our online national collection.

Cynfas, our digital arts magazine, continued to encourage conversations about the national art collection. Regular features from people, communities and Amgueddfa Cymru Producers helped to build a shared ownership and reached new audiences across Wales.

On our social platforms, Bloedd AC Instagram was launched in 2021. The Youth Forum and Amgueddfa Cymru Producers make up Bloedd_AC; a collective of young people that engage with Amgueddfa Cymru. They collaborate to develop activities, events and more.

AR DRAWS Y BYD

Rydyn ni'n parhau i ddatblygu a meithrin cysylltiadau â phobl yng Nghymru ac ar draws y byd.

Mae diwylliant yn chwarae rôl allweddol yn economi Cymru, gan ddenu miliynau o ymwelwyr i'n gwlaid. Trwy weithio gyda Llywodraeth Cymru a phartneriaid cenedlaethol allweddol eraill, rydyn ni'n ymroddedig i adrodd stori Cymru i gynulleidfa fyd-eang.

Rydyn ni'n falch o barhau ein perthynas hirdymor â Japan. Arwyddwyd Memorandwm o Gyd-ddealltwriaeth ag Amgueddfa Gelf Llywyddiaeth Oita yn Japan ac Amgueddfa Genedlaethol Iwerddon. Datblygwyd perthynas ag amgueddfa Für Natur ym Merlin, amgueddfeydd yn Afrika ac arweinwyr amgueddfa yng Nghyfandiroedd America. Rydyn ni'n parhau i weithio gyda phartneriaid Celtaidd ac eraill i ddatblygu ein rhaglen Hawliau Diwylliannol, Democratiaeth Ddiwylliannol.

Trwy gydol 2021-22, cafodd partneriaethau ar gyfer benthyciadau ymchwil hirdymor eu cynnal gyda chydweithwyr ar draws y byd. Aeth 23 benthyciad casgliad newydd i 21 o leoliadau rhyngwladol mewn 12 gwlad gan gynnwys Awstralia, Gwlad Belg, Denmarc, Ffrainc, yr Almaen, Iwerddon, yr Eidal, Japan, yr Iseldiroedd, Sbaen, Sweden ac UDA.

Ar gyfer ein digwyddiadau Amgueddfa Dros Nos: Gartref, datblygwyd partneriaethau rhyngwladol newydd er mwyn cyd-gynhyrchu cynnwys gyda'r Colisëwm yn Rhufain, Jabulani Safari yn Ne Affrica ac Amgueddfa Royall Tyrell yng Nghanada.

ACROSS THE WORLD

We continue to build and develop connections with people in Wales and across the world.

Culture plays a vital role in the Welsh economy, attracting millions of visitors to Wales. Working with the Welsh Government and other key national partners, we're committed to tell the story of Wales to an international audience.

We're proud to continue our long-standing relationship with Japan. We've signed a Memorandum of Understanding with the Oita Prefectural Art Museum, Japan, and National Museum Ireland. We've developed relationships with Für Natur in Berlin, museums in Africa, and museum leaders in the Americas. We continue to work with Celtic and other partners to develop our Cultural Rights, Cultural Democracy programme.

Throughout 2021-22 we maintained partnerships for long-term research loans with colleagues all around the world and had 23 new collection loans that went to 21 International venues across 12 countries, including Australia, Belgium, Denmark, France, Germany, Ireland, Italy, Japan, Netherlands, Spain, Sweden and the USA.

For our Museum Sleepover: At Home series of events we developed new international partnerships to co-create content with the Coliseum in Rome, Jabulani Safari in South Africa and Royall Tyrell Museum in Canada.

Amgueddfa Wlân Cymru
National Wool Museum

GWIREDDU EIN HADDEWIDION

Tu ôl i'r llenni, mae llawer o waith yn cael ei wneud er mwyn sicrhau y gallwn wasanaethu'r cyhoedd a gofalu am ein casgliadau a'n gofodau yn gyfrifol.

Llwyddwyd i agor ein hamgueddfeydd yn ddiogel a chroesawu dros 670,000 o ymwelwyr yn ystod 2021-22, diolch i holl ymdrechion y staff, gwirfoddolwyr, partneriaid ac ymwelwyr.

A ninnau'n elusen, rydym yn dibynnu ar gyfraniadau a nawdd i gefnogi ein gwaith eang. Mae rhoddion, bach neu fawr, yn helpu i sicrhau fod Amgueddfa Cymru yn perthyn i bawb ac yma at ddefnydd pawb. O ganlyniad i'n gwaith codi arian, gallwn gynnwl projectau newydd a chyffrous ar draws Amgueddfa Cymru.

Trwy gymorth grant Llywodraeth Cymru, mae projectau cyfalaf sylweddol ar ein safleoedd wedi helpu gyda gwaith cynnal a chadw hanfodol, rhagleni digidol a mynediad.

Rydym yn benderfynol o fynd i'r afael ag anghydraddoldebau a chynnig hyfforddiant a datblygiad i gefnogi staff ac annog cyfleoedd teg.

Rydym yn dathlu, yn cryfhau ac yn defnyddio ein Cymraeg ac yn gweithio i fabwysiadu laith Arwyddion Prydain (BSL) yn drydedd iaith. Datblygyd ystod o gyfleoedd i staff ddysgu Cymraeg, mewn partneriaeth â'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol.

Wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen, bu'n rhaid i'n staff a gwirfoddolwyr addasu i wynebu heriau newydd a gwnaethpwyd hyn mewn modd hyblyg, proffesiynol ac arloesol.

DELIVERING OUR COMMITMENTS

There is a huge amount of work that takes place behind the scenes to make sure we deliver our services for the public and look after our collections and spaces responsibly.

We were able to safely open our museums and welcome over 670,000 visitors throughout 2021-22, due to the efforts of staff, volunteers, partners and visitors.

As a charity, we rely on donations and funding to support the breadth of our work. Donations, small or large, help ensure Amgueddfa Cymru belongs to everyone and is here for everyone to use. As a result of fundraising, we can deliver new and exciting projects across Amgueddfa Cymru.

Significant capital projects at our sites, funded by Welsh Government grant-in-aid, helped with essential maintenance, digital programmes and access.

We're determined to tackle inequalities and provide training and development to help support staff and encourage equity of opportunity.

We celebrate, strengthen and use the Welsh language and are working on adopting British Sign Language as our third language. We have developed a range of Welsh learning opportunities for staff, in partnership with the National Centre for Learning Welsh.

As the year progressed our staff and volunteers had to adapt to the new challenges and did so with flexibility, professionalism, and innovation.

Amgueddfa Genedlaethol y Giannau
National Waterfront Museum

UCHAFBWYNTIAU'R ARDDANGOSFEYDD

Agorodd nifer o arddangosfeydd eraill hefyd ar draws ein hamgueddfeydd yn ystod 2021 a 2022. Gweithiodd y staff, gwirfoddolwyr, Cynhyrchwyr Amgueddfa Cymru a phartneriaid yn ddygn er mwyn sicrhau ail-agor arddangosfeydd a fu ar gau oherwydd Covid-19, gan gynnwys *Bywyd Richard Burton ac Artes Mundi 9* yn Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd ac *Yfory drwy Lygaid Ddoe* yn Sain Ffagan Amgueddfa Werin Cymru. Dyma rai o uchafbwyntiau'r flwyddyn:

Rheolau Celf?, Llun am Lun: Casgliad David Hurn, ac ôl-troed ffosil Lily yn **Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd**. Arddangosfa Gobaith yn **Amgueddfa Wlân Cymru** a **LLECHI – Statws Treftadaeth y Byd** yn **Amgueddfa Lechi Cymru**. Y Wisg Goch, Mwydod! a Trawsnewid yn **Amgueddfa Genedlaethol y Giannau**.

Agorwyd *Yfory drwy Lygaid Ddoe*, *Ein Lle Ni – Dathlu Blaenau Gwent a Chanmlwyddiant yr Urdd* yn **Sain Ffagan Amgueddfa Werin Cymru**; *Beth am Gynnau Tân yn Amgueddfa Lleng Rufeinig Cymru* a *Merched Tomen*

a Gwrthrychau o Flaenafon yn **Big Pit Amgueddfa Lofaol Cymru**. Teithiodd Windrush Cymru – Ein Lleisiau, Ein Straeon, Ein Hanes i nifer o'n hamgueddfeydd.

Mewn partneriaeth ag **Oriel y Parc**, Tyddewi cynhalwyd *Mwydod!* a *Tir a Môr*.

Gobeithio y cawsoch gyfle i ymweld â ni, ac y gallwch ymuno â ni cyn hir am brofiadau newydd. Ewch i'n gwefan am ragor o wybodaeth.

EXHIBITION HIGHLIGHTS

A changing programme of exhibitions opened during 2021 and 2022. Staff, volunteers, Amgueddfa Cymru Producers and partners worked hard to ensure that exhibitions that were disrupted by Covid-19 were able re-open, including *Becoming Richard Burton* and *Artes Mundi 9* at National Museum Cardiff, and *The Future has a Past* at St Fagans National Museum of History. Here are just a few highlights across the year.

The Rules of Art?; *David Hurn: Swaps*; and *Lily's fossil footprint* at **National Museum Cardiff**. *Exhibition of Hope* at **National Wool Museum** and *SLATE – World Heritage Status* at **National Slate Museum**. *The Red Dress*; *Wriggle*; and *Trawsnewid* at **National Waterfront Museum Swansea**.

Our Place – Celebrating Blaenau Gwent; and *Urdd Centenary* opened at **St Fagans National Museum of History**; *Firestarter* at **National Roman Legion Museum** and *Tip Girls* and

Objects of Blaenavon at **Big Pit National Coal Museum**. *Windrush Cymru – Our Voices, Our Stories, Our History* opened across several of our museums.

In partnership with **Oriel y Parc**, St Davids we displayed *Wriggle* and *Land/Sea*.

We hope you were able to visit and hope you can join us soon for new experiences. Visit our website for more information.

AMGUEDDFA CYMRU

Rhif elusen: 525774
Charity number: 525774